

## فصلنامه علمی رهیافت‌های نوین در مطالعات اسلامی

License Number: 85625 Article Cod: Y4N10A44533 ISSN-P: 2676-6331

### جایگاه حقوقی رئیس مجلس شورای اسلامی

### در نظام جمهوری اسلامی ایران

(تاریخ دریافت ۱۴۰۰/۱۰/۱۵، تاریخ تصویب ۱۴۰۱/۰۳/۱۸)

مهدی فدایی

محقق و پژوهشگر

#### چکیده

مجلس شورای اسلامی رکن اصلی نهاد قانون‌گذاری در کشور ایران است و در فرمان مشروطیت از مجلس ایران هم به عنوان مجلس مقدس شورای ملی و هم مجلس شورای اسلامی نام برده شده است. در قانون اساسی مشروطه و قانون اساسی جمهوری اسلامی پیش از بازنگری نام این نهاد مجلس شورای ملی بوده است. رئیس مجلس شورای اسلامی به وسیله رأی مستقیم نمایندگان مجلس شورای اسلامی برای یک دوره یک ساله برگزیده می‌شود و با توجه به آئین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی تکرار دوره ریاست مجلس منع قانونی ندارد. رئیس مجلس همچنین رئیس هیئت رئیسه مجلس نیز هست. رئیس مجلس وظیفه اداره مجلس را بر عهده دارد و در صورت حضور نداشتن وی در جلسه، به ترتیب نایب اول و نایب دوم، عهده‌دار این سمت خواهند بود. رئیس مجلس از سویی مانند سایر نمایندگان مجلس وظایفی بر عهده دارد و دیگر اینکه هنگامی که به عنوان ریاست مجلس انتخاب می‌شود وظایف و اختیارات خاصی از طریق قانون اساسی و آیین‌نامه‌ها بر عهده وی گزارده می‌شود. رئیس مجلس به عنوان مدیر قوه مقننه وظایفی را بر عهده دارد که در آیین‌نامه داخلی برای وی تعیین می‌شود. مدیریت جلسات و دستور افتتاح و اختتام جلسات از مهمترین وظایف خاص وی می‌باشد و از جمله وظایف که بین رئیس و هیأت رئیسه مشترک می‌باشد نظارت بر امور اداری و مالی مجلس، نظارت بر نمایندگان می‌باشد.

**واژگان کلیدی:** رئیس مجلس شورای اسلامی، قوه مقننه، قوه مجریه، نمایندگان مجلس، رای،

ریاست مجلس